Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Γ. | ΑΘΗΝΑ, Κυριακὴ 11 τοῦ Δεκέμβρη 1905 | ΓΡΑΦΕΙΑ: Ὁδὸς Οἰκονόμου ἀριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 176

ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΝΟ ΦΥΛΛΟ:

ΨΥΧΑΡΗΣ. *Ἀπολογία* (συνέχεια).
ΠΕΤΡΟΣ ΑΒΡΑΜΗΣ. *Θλίψη.*
Α. Ε. *Παραμύθια Μολίβου* (τῆς Μιτυλήνης).
ΕΡΜΟΝΑΣ. *Ὁ Ζήτουλας* (τέσσερα σονέτα ἀπὸ τὸ καινούριο βιβλίο του «Ἡ Ἀργώ»).
Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ. *Ὁ Ἄσωτος* (δρᾶμα) — *Ἡ ἀφιέρωση.*
Λ. ΣΙΓΑΝΟΣ. *Θεατρικά* — *Ὁ υἱὸς τῆς Ἐρήμου.*
ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΣ. *Χαραχτῆρες* — *Ἡ Γρήνια.*
ΠΟΙΗΜΑΤΑ. *Πεῦκος Ὀρεινός.*
Δ. Π. Τ. *Φαινόμενα καὶ Πράματα* (*Ὁ Πολιτικὸς Σύλλογος* — *Ὁ γυρισμὸς τοῦ Βασιλιᾶ* — *Τὰ συχαρήκια Ράλλη καὶ Θεοτόκη* — *Ὁ ἱππότης* — *Μισὸ ἐπίγραμμα τοῦ Λασκαράτου*).
ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΟ ΚΗΡΥΓΜΑ — ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ — Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ — ΦΟΝΟΠΑΖΑΡΟ ΒΔΟΜΑΔΙΑΤΙΚΟ — ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΘΛΙΨΗ

— Ἡ Κυβέρνηση δὲ λυπᾶται τὸ χρῆμα, ἀλλὰ τὸν καιρό· γιατὶ γνωρίζει καλὰ πῶς στὴν περίσταση ποῦ βρίσκεται σήμερα ἡ Χερσόνησος, ὅλο τὸ κεφάλαιο τῆς πολιτικῆς της εἶνε ὁ καιρὸς κι ὄχι τὰ χρήματα.

— Ἐκεῖνοι ποῦ θὰ ἤθελαν νὰ καταντήσουν τὴ Βουλγαρία Βέλγιο, θὰ εἶταν κ' ἐνάντιοι στὸ σκοπὸ γιὰ τὸν ὁποῖον εἴμαστε κράτος.

— Ἡ Βουλγαρία πρέπει νὰ εἶνε ὅ,τι εἶταν ἕναν καιρὸ ἡ Πρωσσία, ὅταν ἀγωνιζόταν νὰ ἑνώση ὅλα τὰ Γερμανικὰ τμήματα· δηλαδὴ φιλειρηνικὴ μὰ δυνατὴ ἐπικράτεια.

Πέστε μου, στὸ θεό σας, δὲ νομίζετε πῶς αὐτὰ γραφήκανε γιὰ νὰ εἰπωθοῦν ἀπὸ ἑλληνικὰ χείλη καὶ γιὰ τὴν Ἑλλάδα: Ἐγώ, ἐσύ, ὁ δεῖνας καὶ ὁ τάδες ὅλα τοῦτα δὲν τἄχουμε στὴν ψυχή μας, δὲν ἀναβρύζουν ἀποκεῖ κάθε στιγμὴ καὶ ὥρα σαρκωμένα ἢ ἄσαρκα, ξάστερα ἢ θαμπὰ ὅμως ἔτσι χτυπητὰ ἔτσι πραχτικά, θετικὰ ἔτσι; Γιατὶ λοιπὸν τόσα χρόνια σὲ τόσες ἐθνικὲς περιπέτειες, σὲ τόσες ἀφορμὲς νὰ μὴ βρεθῇ ἕνας, ἕνας μοναχὰ στοὺς τόσους πολιτικούς μας ν' ἀδράξῃ αὐτοὺς τοὺς παλμοὺς μας καὶ νὰ τοὺς χύσῃ ἀπ' τὸ βῆμα τῆς Βουλῆς ἢ ἀπ' τὸ πολιτικό του σαλόνι ζωντανούς, σπαρταριστοὺς κι ὁλόγιομους ὅπως ὁ Βούλγαρος πρωθυπουργὸς τὸ ἔκαμε προχτές; Ποιὰ κακὴ μοῖρα ἢ τί ἀνάθεμα σφηνώθηκε σὰ βρωμοῦσα μῦγα στὰ μυαλὰ τῶν πολιτικῶνε μας καὶ τὰ νερούλιασε καὶ τὰ σάπισε τόσο ποῦ δὲ βγάζουν ἄλλο παρὰ μοῦχλα καὶ δυσωδία;

Κοιτάξτε τὸ Βούλγαρο. Ἱστορικὰ δίκαια, ἐθνικὰ νόμιμα, προγόνους ἐπιγόνους, φιλανθρωπίες — μισανθρωπίες, σκιές, συμπάθειες — ἀντιπάθειες, συγγενολογήματα — παντρολογήματα, φίλους, ὀχτρούς δυνατούς, ἀδύνατους, βοηθοὺς, ἐνάντιους, τίποτα δὲν πιάνει στὸ στόμα του. Πρόρασες ὅλα καὶ τ' ἀφίνει γιὰ κείνους ποῦ δὲν ἔχουν τίποτα. Αὐτὸς ἔχει τὸ γρόθο καὶ τὸν δείχνει. Δυὸ καὶ δυὸ κάνουν τέσσερα. Ἔτσι εἶναι τὰ πράματα, ἔτσι ἐμεῖς· τοῦτο κάναμε τοῦτο θὰ κάνουμε, γιὰ τοῦτο καὶ γιὰ κεῖνο. Λόγος πρωθυπουργικὸς — σταρᾶτα λόγια. Σταρᾶτα λόγια γύρω σὲ μιὰ πλατειά, μεγάλη, ζηλευτὴ καὶ στεριοκάμωτη Ἰδέα: «*Ἡ Βουλγαρία θὰ γίνῃ ὅπως ἡ Πρωσσία τοῦ παλιοῦ καιροῦ*». Ὤχ! τί ἀνατρίχιασμα θὰ ἤφερε αὐτὸ τὸ λάβαρο — τὸ ἱερότερο ἀπ' ὅλα τὰ παρελθόντα κι ἀπὸ ὅλες τὶς δόξες — ἔτσι σηκωμένο ἀπ' τὸ χέρι τοῦ πρωθυπουργοῦ καὶ στὸν τελευταῖο Βούλγαρο πολίτη. Νὰ ὁ Μωϋσῆς καὶ νὰ τὸ χάλκινο φίδι ποῦ ἀντίκρυζε καὶ γιατρεύονταν ὁ φιδοδαγκωμένος Ἰσραήλ. Ὁ Βούλγαρος τὸν ἔχει κ' ἐγὼ τὸν φτονῶ. Γιατὶ κ' ἐμεῖς ὅλοι ἕνα τέτοιο, ἀνατρίχιασμα χρειαζόμαστε. Ἕν' ἀνατρίχιασμα τίμιο, δηλαδὴ γεννημένο ὄχι ἀπὸ παλάβρες μὰ ἀπὸ λόγια σίγουρα.

Καὶ ἐμεῖς ὅλοι τάχα ἔτσι δὲν τὴ φανταστήκαμε τὴν Ἑλλάδα; ἕνα Πεδιμόντιο μὲ πολιτικοὺς θετικοὺς καὶ μιὰ δυναστεία φιλόδοξη καὶ ἡρωϊκή. Μὰ ποιὸς ποτὲ πολιτικὸς ἢ Βασιλικὸς λόγος μᾶς ἔδωκε τὸ διάγραμμα τῆς ἰδέας αὐτῆς ἔτσι χτυπητὸ, ποῦ νὰ μᾶς κάμῃ ὅλους, μικροὺς καὶ τρανούς, νὰ δόσουμε χέρι στὸ σάρκωμά της; Τὸ θυμᾶστε σεῖς; ὄχι ποτέ. Ἕνας Τρικούπης κάτι θέλησε νὰ εἰπῇ μὰ τὸν ἔραγε ὁ φτόνος καὶ πάει πέρασε. Οἱ ἄλλοι μᾶς μίλησαν πάντα γιὰ ἱστορία, γιὰ παρελθόν, γιὰ παράδοση, γιὰ τύχη, γιὰ εὔνοια, γιὰ μεγάλες δυνάμες καὶ μᾶς ἀλυσόδεσαν ἔτσι τὴν ὁρμή. Νὰ καὶ τόρ' ἀκόμη ποῦ φτάσαμε στὰ χείλη τοῦ γκρεμοῦ καὶ τόρ' ἀκόμη τὰ ἴδια φαφλαταρίζουν. Μάλιστα κάνουν κάτι περισσότερο τόρα· βάνουν γιὰ γαρνιτούρα στὸ λόγο τους τὶς στρατιωτικὲς καὶ ναυτικὲς ἑτοιμασίες. Εἶναι μόδα· τὴ φέραν ἀπὸ τὸ Παρίσι, ἀπὸ τὴ Λόντρα, ἀπὸ τὴ Βιέννη. Ἔπειτ' ἀπὸ τόσα χρόνια τὴν ἀνακάλυψαν τέλος πάντων! Μὰ δὲ μᾶς συγκινεῖ γιατ' εἶνε ξένη. Δὲν εἶνε γέννημα τῆς καρδιᾶς, τῆς ψυχῆς ὁρμή, τοῦ αἱμάτου μόριο. Ψέμμα τὸ δεντρί, ψέματα κ' οἱ καρποί του.

Καὶ τ' ἀντίδικου τὰ λόγια νὰ σπαρταροῦν ἀπ' ἀλήθεια καὶ νὰ μᾶς συγκινοῦνε τόσο!

Ὦ θλιμένοι χρόνοι! θλιμένοι χρόνοι!

ΠΕΤΡΟΣ ΑΒΡΑΜΗΣ

Ὅταν ὁ Ἀντιστένης κάποτε σ' ἕνα λόγο του μίλησε παραπολλὴ ὥρα, ὁ Πλάτωνας τοῦ εἶπε:

— Δὲν ξέρεις ὅτι τὸ μέτρο στοὺς λόγους δὲν εἶναι κεῖνος ποῦ μιλάει, παρὰ κεῖνος ποῦ ἀκούει;

Κάποιος κατηγοροῦσε τὸν Εὐριπίδη ὅτι βρωμάει τὸ στόμα του· κι ἀφτὸς τοῦ ἀπάντησε:

— Βρωμάει γιατὶ πολλὰ μυστικὰ σαπίσανε μέσα σ' ἀφτό.

Ο ΑΣΩΤΟΣ

ΔΡΑΜΑ ΜΕ ΤΡΙΑ ΜΕΡΗ

ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΤΡΙΚΟΓΛΙΔΗ

Κώστα,

Μὴ φοβᾶσαι καὶ δὲ θὰ σὲ τραβήξω ἀπὸ τὸν ἀγαπημένο σου τὸν ἥσκιο νὰ σὲ φέρω στὸ φῶς· τὸ »Λάθε βιώσας» ποὺ τὸ διάλεξες γιὰ σύβολο τῆς ζωῆς σου δὲ θὰ σοῦ τὸ πειράξω· ὁ χαραχτήρας σου ὁ διαμαντένιος καὶ ἡ ἅγια σου ἀφοσίωση στὴν Ἰδέα — μὴ σὲ νοιάζει καὶ θὰ μείνουνε μυστικά. Δὲ μοῦ τὄγραψες τόσες φορές; Νὰ λοιπὸν ποὺ σ' ἀκούω καὶ σφαλνῶ, καὶ τώρα, τὸ στόμα μου. Ἕνα μοναχὰ δὲν μπορῶ, θὰν τὸ πῶ κι ἂς θυμώσεις, πὼς δὲ θὰ μᾶς χρειαζόντουσαν πολλοί, τρεῖς τέσσερεις ἀκόμα σὰν καὶ σένα, γιὰ νἄχει πάρει δρόμο ὁ ἀγώνας μας, γλήγορο καὶ μακρινὸ δρόμο, ποὺ νὰ ζύγωνε κιόλας στὸ ὀνειρεμένο τὸ τέλος του. Θὰ βρεθοῦνε ὅμως μὲ τὸν καιρὸ κι αὐτοί τὸ ἐλπίζεις, καὶ ἡ ἐλπίδα σου μὲ κάνει καὶ μένα, ποὺ ἀδιάζω ποὺ καὶ ποὺ, ἔτσι γιὰ τὴν ποικιλία, καὶ μερικὰ ποτήρια ἀπογοήτεψη, νὰ μὴν ἀπελπίζουμαι.

Τί ζητᾶμε σήμερα, Ἐσὺ τὸ κατάλαβες ὅσο καὶ οἱ τρανοί μας οἱ Ἀρχηγοί, Ἐσὺ ποὺ μὲ τὰ ὁλάνοιχτα μάτια τῆς πάναγνης ψυχῆς σου εἶδες τὸ σκοπό μας τὸ μεγάλο, εἶδες ὅ,τι βλέπουνε κι Αὐτοί. Β λ έ π ε ι ς, γιατὶ ὁδηγὸ στὴ ζωή σου ἔχεις τὴν Ἀγάπη, κι ὅσοι ξέρουνε νἀγαπᾶνε ἔχουν πάντα τὰ μάτια τῆς ψυχῆς τους ὁλάνοιχτα καὶ βλέπουνε μακριά, σκίζοντας τἀπέραστα σκοτάδια, τὸ φ ῶ ς τ ὸ ἱ λ α ρ ό, ποὺ οἱ ἄκαρδοι κ' οἱ ἐγωλάτρες ποτὲ δὲ θὰν τὸ δοῦνε. Ναί, Κώστα. Ἄφησέ με νὰν τὸ πῶ κι αὐτό, δὲν πειράζει. Ὅτα μοῦπανε πὼς κεῖ κάτου στὴν Ἀλεξάντρεια, πάνου ἀπὸ τὸ κρεβάτι ἑνὸς ἀθρώπου ποὺ δὲν εὐτύχησα ἀκόμα νὰν τοῦ σφίξω τὸ χέρι, βρίσκεται κρεμασμένη σὰν κόνισμα ἡ εἰκόνα τοῦ Ἀριστείδη, τοῦ τελευταίου ἀδερφοῦ ποὺ μοῦχε ἀπομείνει καὶ ποὺ μοῦ τόνε ζούλεψε κι αὐτὸν ὁ ἀφέντης ὁ Χάρος, ὅτα μοῦ τοῦπανε αὐτό, ἡ καρδιά μου ἀναγάλλιασε καὶ θάρρεψα πὼς ὁ ἀδερφός μου δὲν πέθανε, παρὰ ζεῖ μακριά μας, σιμά σου. Καὶ δὲ γελάστηκα, ἀφοῦ στὴ μεγάλη καὶ γκαρδιακιὰ ἀγάπη σου ξαναβρῆκα τὸν πεθαμένο μου τὸν ἀδερφό. Νὰ ζοῦσε αὐτός!.. Ἄχ, νὰ ζοῦσε, Ἐσὺ τὸ ξέρεις μὲ πόση ὁρμὴ κι ἀφοσίωση θἀρχότανε νὰ πολεμήσει στὸ πλευρό μας, Ἐσὺ τὸ ξέρεις — μὰ τὸ ξέρω κ' ἐγὼ ἀφοῦ βλέπω σήμερα Ἐσένα, ποὺ μιὰ ψυχὴ καὶ μιὰ